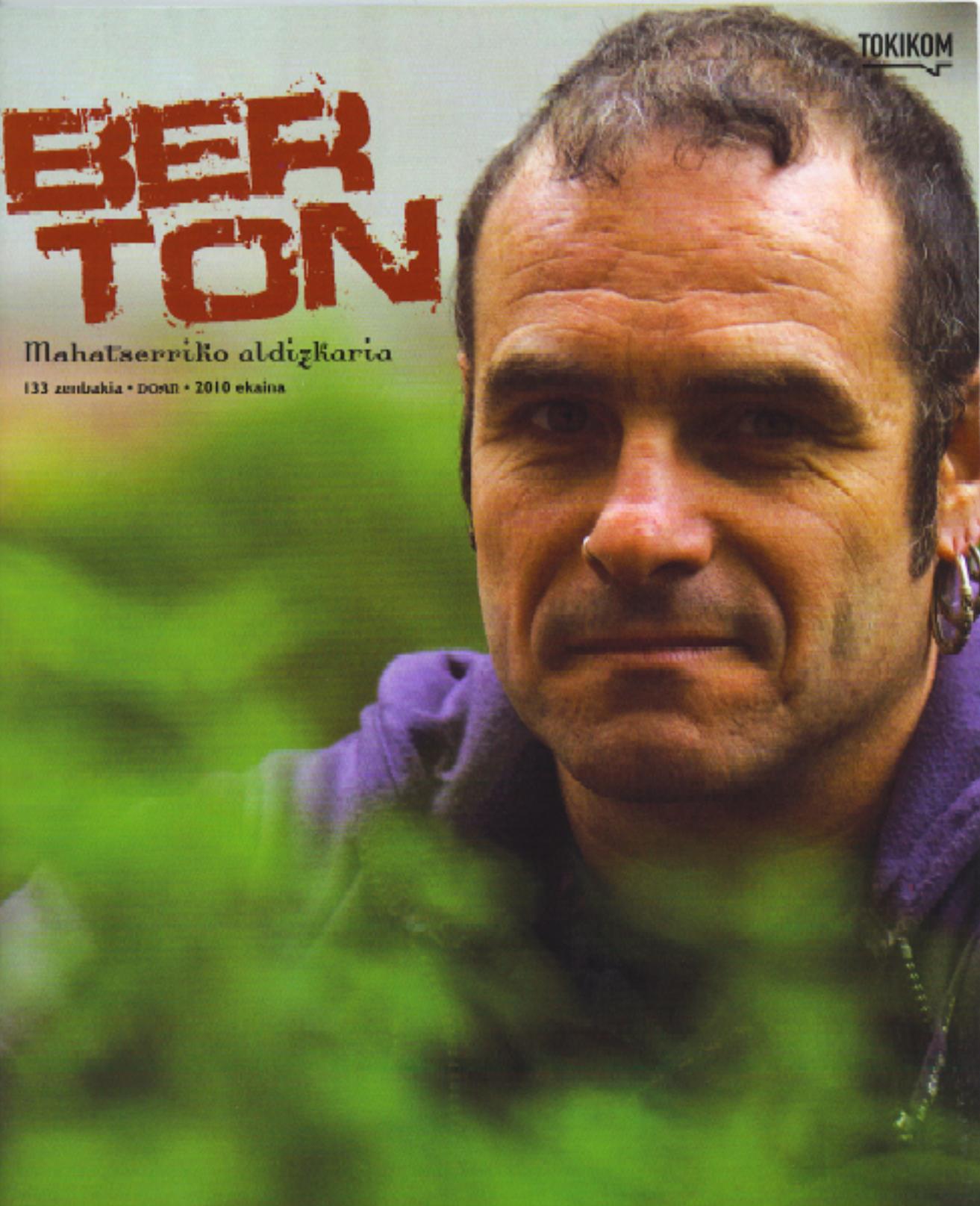

TOKIKOM

BERTON

Mahatserriko aldizkaria

133 zenbakia • Dousn • 2010 ekaina

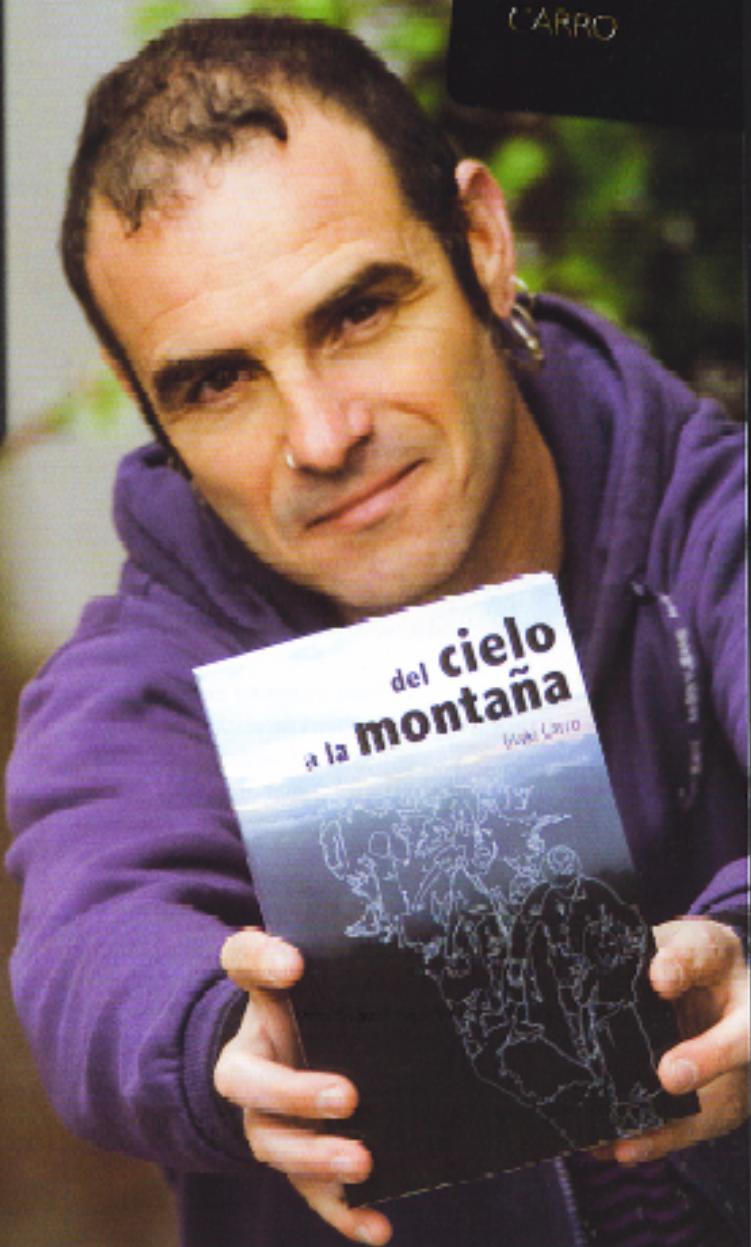
Iñaki Carro

“Elkartasun tresnak aldatu behar ditugu”

"Elkartasun tresnakaldatu behar ditugu"

Duela bost urte Mahatserrian bizi da Iñaki Carro sestaoarra, mugimendu sozialetan buru-belarri murgilduta dagnen pertsona. Aurretiaz ere beste bi liburu argitaratu baditu ere, oraingoan 'Del cielo a la montaña' izenekin Guatemala historian barrena sartu gaitu, bertako memoria historikoan laguntzeko eta elkar lasunarekiko grina berpizteko asmoz.

ELK
ELKARRIZKETA
IÑAKI
CARRO

Testua: Alberto Ugarté
Argazkia: Iñaki Peltz

Zelan animatu zara Guatemalako historiari buruzko liburu bat idazteria?

I listoria luzea da. 1996-97an hainbat hilabete eman nituen laguntzaile gisa. Guatemalako komunitate batzuetan hasi berria zen Acompañamiento internacional izenekoarekin eta Euskal Herritik hainbat lagun joan ginen. Nik 1992an czagutu nituen komunitate hauek, Sestaoik igaro baitziren 1981-82an Guatmalan gertatutako samakiaren berriz matxera. Ica ofizialak zioen, gu dan zeudenez, ejerzitoak guerrillaren baseak akabatzeko asmoarekin Guatemalako lautada osoa suntsitu zuela, hau da, 440 herriko erre, milaka pertsona hil... guztira guda osotan zehar 200.000 hildako eta 45.000 desapertu agor ziren. Ez zekiten deiberdintzen zera zan garnila eta zera ez, beraz, dena akabatzten zuten. Bizirik geratu zirenak hamrapatu eta okideo modelo izeneko kentzentzia eremuetara bidaltzen zituzten kontrolpean edukitzeko. Indigenak eta nekazariak batez ere alde egin zuten Mexikora, esaterako, Rigoberta Menchuk. Baino zonalde konkretu batzuetan pertsona batzuek erabaki zuten lurraldea ez uztea eta mendietan erresistentzia egitea guda laster bukatuko zelakon. Baiean ejerzitza ez zan lantartatik jasun eta jende hau bere hizuna lemmi mitatuan antolatzen hasi zen hamabi urtez bizi belarritza larietan.

Zelan ezagutu zenuen zuk hori?

Fulukiak gurtzen artean hauzen zilutzen, umeen heziketaz nor anduratuko, janariaren bila nor joango... eta komunitate hauek munduari han zeudela esa-tea erabaki zutenean ezagutu nituen. Europara egindako ageraldi batean Sestao czagutzko aukera izan genuen. Nik czango nukc nire bizitzako hitzaldirik hunkigarrienteakoa izan zela, indigenek bizi izandako kontatu zuten. Lau lagun joan ginen Sestaoik. 1996an hara eta bueltan ejerzitoak egin zuena salitzen eta zabalzten aritu ginen. Batzuk han geratu dira bizitzen, izan ere, libururen aurkezpena Guatmalan antolatu dutenak garai hartan laguntzaile gisa jandakoak dira.

Zein da elaberriaren xedea zuretzat?

Nire hildurua historia gai honetaz inkurtoan ez ducen jendearentzat kontatzea da. Eleberri beltza eta eleberri historikoaren artean kokatutio nukc. Personaiak asmatutakoak dira, baina kontatzen dena benetan gertatu zen, izan ere, liburuaren helburua gertatutakoari buruzko eztabaidea piztea da. Honen arra, Guatemalako hainbatek azan dit hala ere oso ondo etorri zaiela eleberria memoria historikoan sakontzeko, eztabaidea pizteko eta ofizialtasunaz aparteko gertaerez chartzea. Nire utzetz elkartzun irakusku aldatu behar dira, Gobernuz Kanpoko Erakundeek ziklo bat heta dute. Egun ez zaien arazoi arrazoi gitarri, elkarlosuna biribilatuko behar dugu. Multinacionalak, esku sartzen ari dira han eta hemen, herri hauetan dituzten giza eta natural balabideak suntsitzen ari dira. Ezin da esan laguntza goazela eta haien urguneak hartu eta ordura arte dohainik zuten ura orain ordaindu behar izana, esaterako. Hemendik hara bidaltzen ditugun proiektuei buruz, lehenengo haindik galdu behar zaie benetan nahi duten ala ez. Bestela ezer gutxi lagunduko digu. Beraz, elkartasuna bir plentzu bchar dugu.

Zer da liburuan kontatzen duzuna?

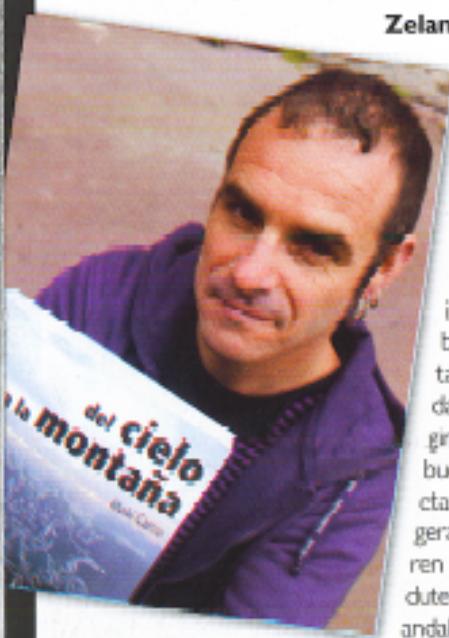
Guatemalako historian azkenengo 50 urteetan gertatutako kontatzen dut eta aldi berean herri indigenen kosmogonian buruzko hainbat alderdi azaltzen saiatu naiz.

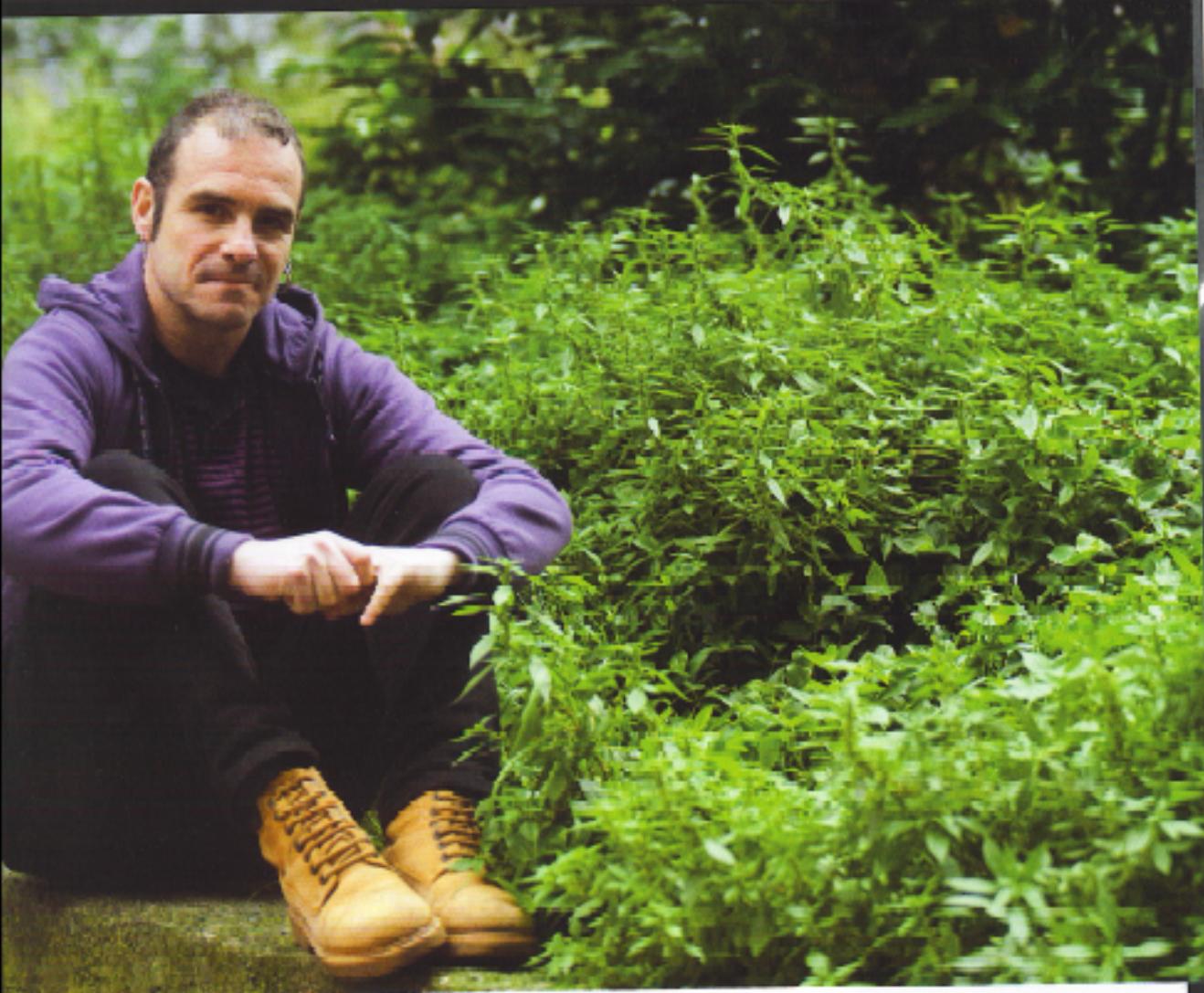
Zer nolako erantzuna jasotzen ari zara? Guatmalan, esaterako, zelan hartzute liburua?

Jendearen erantzuna ona izaten ari da. Guatema-

**"Gobernuz
Kanpoko
Erakundeek
ziklo bat
bete dute"**

Ian hile bat eman dut eta hori jasotik etorri naiz. Bertokoan aldakik inguru hainbat sumatu dut eta San Carlos unibertsitateko ikerketa inforra egin nuen aurkezpenean hainbat jende agentu zen. Estatu mailako hiru telebista ere bertaratu ziren eta publikoak benetan eskerzu zuen egindako lana, haien historia, ezagutzekin eta lan bizi zutena hobeto ulertzeko baliogunetik izan zielatza esan beritzidatzen. Oraindik ere hirian zeharko jasotzen ari naiz.

Eta orain berriro hemen, non ari zara aurkezpenak egiten?

Lehenengo u. Guatemalara joan aurretik, Bilbon egin oinen multzonen lan, gero Guatemala, eta ondoren, Barcelonan, Cestizen, Irurian, Etxestian, Madrilen, Castellonen eta Valentziaren.

Lan zailena dokumentazio lana izango zuu, ezta?

Bei, 2005ean hasi nintzera informazioa hiltzen eta jendek zikoren laguntza izan dut, urtiketik hainbat emakumaren, Ikerri Guzmanaren migelariak eta misnikoak eanbestekoak izan da.

Liburuaren argitalpena zuk zeuk egin duzu?

Bai, egia asan argitalpena hainzukin hitz egin nuen baina azkenean autoerlariak erlijioa dute. I lala erlojende mordoren laguntza izan dut bai zuzenketetan, maketazioan... guztira 1.500 ale kaleratu ditut Guatemalarako edizioan eta beste 1.000 ale hamen.

Idazteaz gain, hainbat mugimendu sozialak murgilduta zaude, langabezia eta bazterketa sozialaren kontrako taldeetan parte hartu izan duzu, kontainigoz...

"Aberrastasunaren banaketa zelan egiten den da garrantziotsuena, ez lana bera"

Herrien askapenerako gakoa: autokritika**Liburu bat:** La doctrina de shock' Naomi Kleinena**Musika estiloa:** musika irlandarra**Amets bat:** jende gehiago inplikatzea gizarte mugimenduetan

ELK
IÑAKI
CARRO

Sestaoko langabetuen asanbladan 15 urtez agen nintzen eta bertan nengodia 'Parados que se lo currán' izeneko liburua argitaratu genuen 1997an eta 2003an 'Manual de Renta Básica' izeneko eskuliburua Gakoa argitaletxearekin. Baino azken liburu honiek ez dauka zerikusirik gaur eguneko oinarriko errrenta modura etagutzen dugunarekin. Beste oinarriko errrenta bati buruz dihardu, zehazki, bizitza osorako balioko lukeen oinarrizko errmenta haten proposamena da. Qinarrizko errmenta unibertsala, hain zuzen.

Mugimendu antimilitaristean ere aritu zara.

Bai, 1987tik mugimendu antimilitaristaren murgilduta ihili naiz, intsumisioaren historiarekin, izan ere, ni intsumisioa naiz, eta nahiz eta egin soldaduska den rigorezkoa izan ez, uste dut lan handia dagoela egiteke desmilitarizazioaren arloan.

Pedagogian lizenziatua izateaz gain, Zuxenbide ikasketak ere egin dituzu eta abokatu modura zabilta okupazio bulegoko lan taldean, zer da egiten duzuena?

“Okupatzen duen orori arlu juridikoan laguntzen diogu”

Okupazio bulgoan egiten duguna okupatzen duen orori arlo juridikoan leguntzen da, bai epaiketetan zein informazioan. Len hau egiteko kolegatu nintzen.

Zelan ikusten duzu egungo okupazio mugimendua?

Oro har mugimendu gube ikusten dut. Egungo etxabiltzta arazoa ikutia eta beharra gero eta handiagoa izanda, mugimendu gubix. Kontuan hartu behar da etxe hutsak direla eta bahituta modura dituztela hainbat eta hainbat etxe, beraz, okupatzera animatzen dut.

Hau gutxi ballitz, gizarte laguntzen inguruko Argilan taldeko kidea ere bazara.

Hala da, Bilboko Ekoetxeen hamaika urte daramagu nahi duenari gizarte laguntzen inguruko informazioa ematen eta gertatzen diren arazo eta injustiziaren surrean helegiteak janzten ditugu.

Gaur egungo egoera ekonomikoa, zelan ikusten duzu?

Nik uste dut gauzak birplantearatu bchar direla errrotik. Ez ja esan, ez dakut zcr kribiren inguruaren ari diriren, nik neuk hiru krisi czagutu betitut nire bizitza osorion, eta akats berberak egiten ari dira. Ongizatea ezin da lanetik etorrri, aberastasunaren banaketa zelan egiten den da garrantzitsuena, ez lana bera. Pleno empleo Izenakoa ez da berriro inoiz erc egongo, beraz, aberastasunā zelan banatu pentsatu behar dugu denon artean. Denok birplanteatu behar ditugu gauza asko, sindikatuek barne.

Musikagintzan ere zababiltza, zeln musika tresna jotzen duzu?

Egurrezko flauta trabesera jotzen dut irlandar musika talde batean eta bestetik saxofoia ere jotzen dut Orkresta taldearekin.

Gauza gutxi daukazunaz ugiteke... nolziko liburu bat euskara?

Gustatuko litzaideke baina hizkuntza ez dut oraindik liburu bat idazteko beste menperatzen. Euskara nire kabuz ikasi nuen, lana urte bctez utzi nuen euskara ikasteko, ez baitul arkonarrak izan txikitak. Nire gurasoek, ondorelan asko egin zuten eskola publikoaren alde eta euskaraz ikasteko. Nire arrebak aukera eduki zuen euskaraz ikasteko ezkerraldeko D ereduko lehen belaunaldian. Beraz, nahiz eta niri tokatu ez, oso harro nago horretaz.